

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus XXX. De Officio Legati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

norosos & potestas legitimandi illegitimos. l. 1. 2. 3.
 de offic. ejus cui mand. est juridict. ex ratione, quod
 ea, quæ ad merum & mixtum imperium spectant,
 supremis tantum in speciale privilegium concessa
 sint, adeoque delegari nequeant. dict. l. 1. in princip.
 Iure autem canonico iurisdictio criminalis sive jus
 gladii delegari debeat, eò quod Ep. scopi talem juris-
 dictiōnēm habentes, eam sine irregularitate exercere
 nequeant. cap. 4. de Raptor. 3. Quod canones dele-
 gato summi Principis permittant, totam causam al-
 teri delegare reservatā sibi solā sententiā; cap. 62.
 de appellat. cap. 27. Et Clem. unic. b. t. quod legibus est
 prohibitum. Authent. ad hac Cod. de judiciis.

O B J I C I E S. Etiam de jure canonico ad per-
 petuandam jurisdictionem requiritur litis contesta-
 tio cap. 19. b. t. ergo male dicitur utroque jure suffi-
 cere citationem. Resp. Nego anteced. nam lucius
 Pontifex in cit. cap. non dicit requiri litis contesta-
 tionem; sed ad propositum casum respondet, juris-
 dictiōnēm morte delegantis non expirasse, eò quod
 lis contestata fuerit, quod idem respondisset, si de
 solā citatione quæstio fuisset.

TITULUS XXX.

De

Officio Legati.

QUÆRES 1. Quid sit legatus, & quo-
 plex? Resp. Legatus à legatione dictus
 quæ est ardui cuiusdam negotii, quod Pontificis
 autoritatem desiderat, in provinciā administrandi, cui-
 dam

dam clericis facta commissio cap. 4. b. t. Dicitur persona ecclastica, quae ex speciali Pontificis commissione in certâ provinciâ sibi assignata residet, ibique vices Papæ gerit. Triplex est autem differentia legatorum; alii enim sunt legati à latere, quales hodiè sunt ijs soli, qui cardinalitâ dignitate præfulgent, & de latere Papæ, cui semper assistunt, esse dicuntur. *consequens Episcopus caus. 2. q. 6.* Alii sunt legati missi, qui vulgo Nuntii Apostolici vocantur, quales resident Viennæ, Coloniæ, Venetiis, &c in aliis terræ partibus. Alii dicuntur legati nati, qui munus hoc ecclesiæ suæ seu Prælaturæ annexum habent, cujusmodi olim erat Archi-Episcopus Magdeburgensis, hodiè S. disburgensis in Germaniâ, Rhemensis in Gaia, Toletanus in Hispaniâ, Strigoniensis in Hungaria.

QVÆRES 2. Quam potestatem habeant legati Pontificis? Hoc omnibus legatis commune est, quod in Provinciis suæ legationis habeant jurisdictionem ordinariam concurrentem cum jurisdictione episcopi vel Archiepiscopi illius provinciæ *cap. 2. b. t. in 6.* vi cuius possunt ad corrigendos mores statuta condere perpetuò duratura, & si sic expedire viderint, prædecessorū suorum leges revocare. *c. ult. b. t.* Major tamen est, legatorum à latere, quam aliorum iurisdictionis; primo enim presente legato à latere, alii legati non utuntur legationis suæ insignibus nec potestate, utpote quæ ob reverentiam in sedis Apostolicæ, quam legatus à latere specialiter repræsentat, quoad exercitium suspenditur, ita ut nec contentiam, nec voluntariam Jurisdictionem exercere possit, per textum *cap. 8. b. t.* Secundo. Legati à latere jurisdictionem habent in exemptos quorum electio.

electiones confirmant. cap. 5. Abbatem de elect. in 6. Tertio. absolvunt excommunicatos obpercussio-
clericis etiam enormem. cap. 5. b.i. quod aliis legatis
non conceditur. cap. 4. b.t. Quartò. quantum ad
beneficiorum collationem & institutionem, cum
quolibet ordinario concurrunt. cap. 1. b. t. in 6. ita
ut inter eos locus sit præventioni, etiamsi benefi-
cia sint juris patronatūs ecclesiastici, vel propter ne-
gligentiam collatorum ad Episcopum devoluta. c 6.
b.t. exceptis beneficiis quæ ex negligentia regula-
rium exemptorum devolvuntur ad episcopum; cum
enim episcopus hæc conferat tanquam delegatus
sedis Apostolicæ. Clem. unic. de suppl. neglig. prælat. le-
gatus à latere se ingerere non potest, quia manda-
tu[m] generale non derogat speciali. cap. 2. b. t. Et cap.
34. de reg. jur. in 6. exceptis etiam beneficiis quæ
sunt juris patronatūs laici, & beneficiis ac dignita-
tibus electivis. cap. 4. b.t. quæ omnia non possunt
legati missi, sive nuntii apostolici, nisi desuper spe-
cialiem habeant à summo Pontifice facultatem; ne-
que etiam legati nati, utpote quorum potestas ex
speciali commissione dependet.

QUÆRES 3. An prædicta locum habe-
ant etiam in Germaniâ, ita ut legati cum ordina-
riis quoad beneficiorum collationem & institutio-
nem concurrant? Respond. Negat. obstant enim
concordata inter Nicolaum V. Pontificem, & Im-
peratorem Fridericum III. & Principes Germaniæ
inita, quibus hæc concurrentia de Iure communi
competens sublata est.

QUÆRES 4. Quot modis finiatur lega-
torum officium? Respond. Id potissimum quatuor

14

modis

modis finiri. 1. Lapsu temporis legationi praefixi
argum. cap. 4. de off. legat. 2. Revocatione Papae le-
gato intimata gloss. in cap. 3. b. et in 6. 3. Egressu ex
provinciâ animo ad eam non redeundi. arg. l. 1. ff de
off. praesid. quod eidem sine speciali Pontificis licen-
ti non licet. 4. Morte ipsius legati, non autem
morte Pontificis. cap. 2. b. t. in 6.

TITULUS XXXI.

De
Officio Ordinarii.

QUÆRES 1. Quis sit Judex ordinarius? Respond. Judex ordinarius, secundum ea, quæ tit. 28. diximus, est, qui jurisdictionem vi officii, sive dignitatis suæ, adeòque nomine proprio exercet. l. more majorum ff. de jurisdict. talis est summus Pontifex, Patriarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi; primus quoad universum terrarum orbem, cœteri quoad suas tantum diœceses, respectu quarum ordinarii vocantur.

QUÆRES 2. Quam potestatem habeat ordinarius? Respond. Potestas ordinarii in duabus legibus consistit, diœcesanâ nimis, & jurisdictionis. Ad legem diœcesanam spectat jus exigendi cathedralicum sive synodaticum duorum solidorum annuorum, subsidium charitativum, quartâ decimationum, quartam mortuorum sive portionem canonicâ episcopo ex legatis funeralibus, & oblationibus debitâ, ad quæ persolvenda tenentur etiam in monasteria & ecclesiæ exemptæ, c. requisivisti de testam.